

Test z obecných znalostí z oblasti speciální pedagogiky (SPP)

Garantující pracoviště:

Ústav speciálněpedagogických studií, PdF UP Olomouc

Stručný popis testu:

Test obsahuje 50 otázek. Otázky jsou tematicky orientovány na přehled teorie z oblasti jednotlivých speciálněpedagogických disciplín, tj. charakteristika osob s jednotlivými druhy znevýhodnění a k nim se vážící metody práce a speciální intervence. Dále test obsahuje otázky z oblasti systému a obsahu služeb speciálněpedagogického poradenství, sociálního poradenství a poskytování poradenství v resortu zdravotnictví s vědomostmi o příslušném legislativním vymezení. Dále jsou součástí otázky k tématu komunikace s osobami s různým typem postižení, s pečujícími osobami a také komunikace jako profesní kompetence speciálního pedagoga na pozici poradce nebo učitele.

Struktura testu

- Popis struktury:
 - Každý test obsahuje 50 otázek, typově se jedná o testové otázky s možností výběru ze čtyř odpovědí, kdy pouze jedna odpověď je správná. Za každou správnou odpověď uchazeč získá 1 bod.
 - Délka trvání testu: 30 minut

Vzorové ukázky otázek

Sebereflexi lze definovat jako

- žádost o zpětnou vazbu na jednání klienta
- naslouchání a vciťováním se vnitřního dialogu klienta
- **promýšlení vlastní postojů, myšlenek a pocitů a jejich reflexe**
- vedení dialogu mezi sebou a druhými členy v rodině

Edukací dětí, žáků a studentů s tělesným postižením se zabývá obor

- pediatrie
- **somatopedie**
- somatopatologie
- ortopedie

Mentální postižení je pojem popisující

- **poruchu vývoje kognitivních funkcí a adaptivního chování**
- porucha duševního zdraví
- postižení vnímání, paměti a pozornosti
- závažná porucha spojená s problémy v chování a nesamostatností

Zkratka PAS znamená

- Poradna pro autonomii seniorů
- Poradna pro aktivizaci sluchu
- **Porucha autistického spektra**
- Porucha auditivní stimulace

- **ošetřovatelský koncept využívající vibrační, propioceptivní a smyslové stimulace**
- koncept využívající stimulační pomůcky vycházející z balneoterapie
- metoda hloubkové stimulace bazálních ganglií používaná při neurologických poruchách
- fyzioterapeutická metoda využívající základní dovednosti v oblasti hrubé motoriky

Doporučená literatura a zdroje

BARTOŇOVÁ, M. *Současné trendy v edukaci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v České republice*. Brno: Paido, 2005. ISBN 80-86633-37-3.

Barvíková, J. Katalog podpůrných opatření: dílčí část: pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu sluchového postižení a oslabení sluchového vnímání. 2., přepracované a rozšířené vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. ISBN 978-80-244-5710-9.

Baslerová, P., Michalík, J., Felcmanová, L. Katalog podpůrných opatření: obecná část: pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání. 2., přepracované a rozšířené vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. ISBN 978-80-244-5717-8.

Bicková, L., Černá, I., Froulíková, M. a Haicl, M. aj. Individuální plánování a role klíčového pracovníka v sociálních službách, APSS ČR.

Čadová, E. Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu tělesného postižení nebo závažného onemocnění: dílčí část. 2., přepracované a rozšířené vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. ISBN 978-80-244-5711-6.

Drapela, V., Hrabal, V. a kol. Vybrané poradenské směry. Karolinum, Praha 1995.

Dupuy, E. Úspěšný dialog. Portál, Praha 2002.

Fontana, D. Psychologie ve školní praxi. Portál, Praha 1997.

Graham, L. Inclusive Education for the 21st Century: Theory, policy and practice. 2019. Allen & Unwin Publishers. ISBN 9781760873448.

Green, L.S., Casale – Giannola, D. 40 Active Learning Strategies for the Inclusive Classroom. 2011. SAGE Publications. ISBN 1412981700.

HadjMousová, Z. a kol. Vybrané problémy. Pedagogicko-psychologické poradenství I. Ped F UK, Praha 2005.

INKLUZE.UPOL. Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR: Analýza potřeb pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání. 2014. [online]. Dostupné z: <http://inkluze.upol.cz/ebooks/analyza-potreb/analyza-potreb.pdf>

INKLUZE.UPOL. Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR: Sociální vyloučení, lehké mentální postižení, základní školy praktické – hledání souvislostí. [online]. Dostupné z: <http://inkluze.upol.cz/ebooks/analyza/analyza-18.pdf>

Janková, J. Katalog podpůrných opatření: dílčí část: pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zrakového postižení a oslabení zrakového vnímání. 2., přepracované a rozšířené vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. ISBN 978-80-244-5694-2.

Jucovičová, D., Žáčková, H. Katalog podpůrných opatření: dílčí část: pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu specifických poruch učení a chování. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. ISBN 978-80-244-5714-7.

Jurkovičová, P., Regec, V. *Úvod do speciálněpedagogického poradenství*. Olomouc: PdF UPOL, 2013. ISBN 978-80-244-3699-9

- Knotová D. Školní poradenství. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4502-2
- Kolektiv autorů. Analýza situace sdělování nepříznivé zdravotní diagnózy rodičům dětí se vzácným onemocněním (zdravotním postižením). 2017. Dostupné z: <https://centrumprovazeni.cz/old/wp-content/uploads/2018/04/analyza-situace-sd%C4%9Beovani-diagnozy.pdf>
- Kopřiva, K. Lidský vztah jako součást profese. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-922-4
- Matoušek, O. Sociální služby. Portál. 2007. ISBN: 978-80-7367-310-9.
- Mertin, V., Krejčová, L. a kol. Výchovné poradenství. Wolters Kluwer. 2020. ISBN 978-80-7598-174-5.
- META. Podporujeme žáky s odlišným mateřským jazykem jejich učitele. [online]. Dostupné z: <https://meta-ops.eu/>
- Middleton, T., Kay, L. Using an Inclusive Approach to Reduce School Exclusion: A Practitioner's Handbook. 2019. Routledge. ISBN 9780429848629.
- Michalík, J. Právo, společnost a zdravotně postižení, Olomouc: Univerzita Palackého, 2013.
- Michalík, J., Hruběšová, I., Jurkovičová, P., Haiclová, Z., Silberová, A., Flekačová, L., Pazourková, L. Kvalita života osob se zdravotním postižením (osob pečujících) – 2019: specifika vybraných skupin. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019. 133 s. ISBN 978-80-244-5678-2.
- Michalík, J. Smluvní vztahy v sociálních službách. [online], 2008. Dostupné z: http://poradna.nrzp.cz/docs/smluvni_vztahy_v_socialnich_sluzbach.pdf
- Michalík, J. *Školský poradenský systém v České republice (východiska, rizika, příležitosti, návrh pojetí) – expertní stanovisko*. Olomouc: Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, 2008. 79. s.
- Mitchell, D. What really Works in Using Evidence-based Teaching Strategy. Routledge, 2008. ISBN 0-203-02945-3.
- Morávková Vejrochová, M. Standard práce asistenta pedagoga. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. ISBN 978-80-244-4722-3.
- Morávková Vejrochová, M. Katalog podpůrných opatření: metodika aplikace podpůrných opatření v předškolním vzdělávání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. ISBN 978-80-244-5716-1.
- MŠMT. Individuální výchovný program. [online]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/individualni-vychovny-plan>
- MŠMT. Národní program rozvoje vzdělávání v České republice: Bílá kniha. Praha: Tauris, 2001. 98 s. ISBN 80-211-0372-8.
- MŠMT. Strategie vzdělávací politiky 2030+. [online]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/54104/>
- Myšková, L. Možnosti práce s dětmi v ústavní výchově. NPIČR. 2019
- Navarová, S., Lancová, M. Diagnostika v kariérovém poradenství. Praha: Raabe, 2019. ISBN 978-80-7496-405-3
- NPIČR. Individuální vzdělávací plán. [online]. 2011-2020. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/ivp-digi>
- NPIČR. Plán pedagogické podpory. [online]. 2011-2020. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/plpp-digi>
- NPIČR. SVP, nadaní, cizinci. [online]. 2011-2020. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/deti>
- Pörtner, M. Na osobu zaměřený přístup v práci s lidmi s mentálním postižením – A s klienty vyžadujícími trvalou péči. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-582-0

Reid, G. Dyslexia and Inclusion: Classroom Approaches for Assessment, Teaching and Learning. 2019. Routledge. ISBN 9781351043083.

Špatenková N., Krize a krizová intervence. Praha: Grada Publishing. 2017. 288 s. ISBN 978-80-247-5327-0

Tannenbergerová, M. Průvodce školní inkluzí aneb Jak vypadá kvalitní základní škola současnosti? Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-008-1

Tomalová, P., Dupalová, P., Michalík, J. Jaké to je?...slyšet o nemoci svého dítěte...Olomouc : Univerzita Palackého, 2015. 68 s. ISBN 978-80-244-4852-7.

Tomalová, P., Maštališ, J., Dupalová, P., et al. Co je dobré vědět? ... při péči o nemocné dítě... Specifika domácí péče z pohledu odborníků a osob pečujících o dítě dlouhodobě nemocné a těžce zdravotně postižené, Olomouc: Univerzita Palackého, 2017. 195 s. ISBN 978-80-244-5145-9

Towl, P., Hamphill, S.A. Safe, Supportive, and Inclusive Learning Enviroments for Young People in Crisis and Trauma: Plaiting the Rope. 2020. Routledge. ISBN 9781000051513

Úlehla, I. Umění pomáhat. Praha: SLON, 2. vyd., 2009. ISBN 978-80-86429-36-6

Valenta, M. Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu mentálního postižení nebo oslabení kognitivního výkonu: dílčí část. 2., přepracované a rozšířené vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. ISBN 978-80-244-5715-4.

Voženílek, V., Michalík, J., Brychtová, A., Vondráková, A. Atlas činnosti speciálně pedagogických center v České republice. Univerzita Palackého v Olomouci. 2013. 144 s. ISBN 978-80-244-3464-3.

Vrbová, R. Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu narušené komunikační schopnosti: dílčí část. 2., přepracované a rozšířené vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. ISBN 978-80-244-5712-3.

Vybíral, Z., Roubal, J. Současná psychoterapie. Praha: Portál, 2010.

Watson, K. Inside the 'Inclusive' Early Childhood Classroom. Peter Lang Publishing. 2017. ISBN 9781433134326.

Watzlawick, P., Bavelas, J. B., Jackson, D., D. Pragmatika lidské komunikace: interakční vzorce, patologie a paradoxy. 2., rev. vyd., 1. v Newton Books. ISBN 978-80-87325-00-1.

Weiss, P. a kol. Etické otázky v psychologii. Praha: Portál, 2011.

Wood, R. Inclusive Education for Autistic Children: Helping Children and Young People to Learn and Flourish in the Classroom. 2017. Jessica Kingsley Publishers. ISBN 9781784506346.

Žampachová, Z., Čadilová, V. Katalog podpůrných opatření: dílčí část: pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu poruchy autistického spektra nebo vybraných psychických onemocnění. 2., přepracované a rozšířené vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. ISBN 978-80-244-5713-0.

Legislativní předpisy:

- 1) Ústava České republiky
- 2) Úmluva o právech dítěte
- 3) Úmluva o právech osob se zdravotním postižením
- 4) Listina základních práv a svobod
- 5) Zákon č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti,
- 6) Zákon č. 561/2004 Sb., zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- 7) Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

- 8) Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
- 9) Zákon č. 198/2009 Sb., - Zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (*antidiskriminační zákon*)
- 10) Vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři
- 11) Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání
- 12) Vyhláška č. 45/2005 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- 13) Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- 14) Vyhláška č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče
- 15) Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách
- 16) Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- 17) Příkaz ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. 21/2007 k činnosti středisek výchovné péče
- 18) Metodický pokyn MŠMT upřesňující podmínky činnosti středisek výchovné péče. 2007
- 19) Vyhláška č. 334/2003 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních

Kontakt pro dotazy (bližší informace)

<https://uss.upol.cz/cs/pro-uchazece/>